

1.1. Saját tapasztalataim a Dió projekt kapcsán

1.1.1. Témaválasztás

Választásunk elsőként a „Dió témára” esett, hiszen valami egyszerűt, minden kisgyerek számára ismerttet akartunk. Többen laknak családi házban, az udvarukon öreg diófa áll, sokan szeretik a diós édességeket.

1.1.2. Tervezés

Előzetes tudás feltárása. „Mi az, amit a dióról tudtok?” Fán terem, megesszük, sütit süt anya. „Mit szeretnétek még megtudni róla?” (Elsősök a gyerekek, muszáj volt irányított kérdésekkel vezetni őket.) „Gyümölcs-e? Milyen gyümölcs? Csonthéjas, ez mit jelent? Melyek a diófa részei? Gyógynövény-e? Miért? Mit gyógyíthatunk vele?” Megbeszéltük, hogy ezekre a kérdésekre fogjuk keresni a választ.

Időpont kiválasztása: Célszerű volt a dióverés, diószedés idejére rakni (szeptember 2. hetétől október végéig).

Tudtuk, hogy sok ügyes kézzel sok apró tárgyat, képet fogunk készíteni, ezért a kiállítás tűnt a legjobb választásnak zárásként. Először arra gondoltunk, hogy a párhuzamos osztályok, (még 2 első osztály van rajtunk kívül) majd megmutatják, bemutatják egymásnak, mit is ügködtek. Azután változtattunk, és a szülőket hívtuk meg a projekt zárására, ami kiállítás megnyitását jelentette, mint az igazi múzeumokban protokoll eseményekkel, vendégekkel.

A szülőknek röviden még az első szülői értekezleten meséltünk arról, mi is az a projekt, kértük őket küldjenek be diós recepteket, amiből elkészítjük osztályunk recept gyűjteményét. Nem utasítottuk vissza őket akkor, amikor valaki megkérdezte, kóstolót küldjenek-e.

Egyik szülő küldött be különleges diófajtákat: Ukrán óriás diót (latin név *Juglans regia*) és pekándiót (*Carya illinoensis*).

Olyan tevékenységeket tervezhettünk, amelyekkel sokfajta képességet fejlesztünk, de mégis talán előtérbe kerül az év elején egyik legfontosabb a finommotorika fejlesztése. (Lásd: Hálótér 1. sz. melléklet)

Ezek a tevékenységek: - dióból figurák

- gyümölcstál gyurmából
- gyümölcsök hajtogatása
- illusztrációk készítése
- gyümölcsök pozitív-negatív képe
- levélnyomat készítése

- préselt levélből képek ragasztása
- díszlet készítése a meséhez

1.1.3. Alkalmas-e a projektszerű oktatás a tehetségfejlesztésre?

A győri *Tárogató Óvodáról* olvastam: „Programunk legfontosabb célkitűzése a kiemelkedő képességű, kreatív gyermekek felfedezése és személyiségük optimális fejlesztése gazdagító program keretében.

- A tehetséges gyerek erős oldalának támogatása.
- A gyermek tehetségével összefüggő gyenge területek fejlesztése.
- Minden terület fejlesztése.
- Elfogadó, a személyiségfejlesztését segítő légkör kialakítása” (Polonkai, 2011. 210-211. o.)

A LLP szakít a hagyományos tanterem berendezéssel, a gyerekek magasságához igazodó polcokkal választja le a teret. Cél, hogy egyszerre egy időben különböző tanulásszervezési módok valósulhassanak meg. A berendezés és az eszközök biztosítják az aktív, felfedező tanulás lehetőségét. Minden, ami a tanuláshoz szükséges a tevékenységközpontokban található (taneszközök, tanszerek, anyagok, eszközök).

Ez a tanulókörnyezet a kezdeményezőkézséget, az önállóságot, az alkotókészséget, az együttműködést, a kreativitást sugallja.

Tanulásszervezési módjai közül pl. a Projektszerű oktatás is alkalmas az erősségek támogatására, a gyengeségek fejlesztésére. Itt gyakran szervezünk olyan projektfoglalkozásokat, ahol a Gardner-féle intelligencia fajtákhoz kínálunk feladatokat. (Roeders és Geffert, 2007.) (L.: 2. sz. melléklet)

A 3. sz. melléklet tartalmaz egy tavaly 2. osztályban megvalósult foglalkozást, ahol a Ló projektben választhattak a gyerekek éppen erősségüknek vagy gyengeségüknek megfelelő tevékenységet kedvük szerint.

A „gazdagítás” mint tehetséggondozás is megjelent pl. a „megfigyelési naplók” rajzolásában, írásában, vagy a malomjáték elkészítésében, a malmozásban (képek a 4. számú mellékletben), de tulajdonképpen az egész projekt a „gazdagítás” jegyében folyt, hiszen az aktuális tananyag mellett (pl. magyarból 41 óra olvasás és írás előkészítése mellett) mondókákat, verseket tanultunk. Misi Mókus kalandjaival (Tersánszky Józsi Jenő) ismerkedtünk meg, a tananyagban szereplő dalok mellett idevágókat tanultunk, de még a testnevelés órába is becsempésztük a projektet a Gyümölcsfogó játék (Mozgásos játékok 2. osztály. Mozaik Kiadó) segítségével.

1.1.4. Projektzáró foglalkozás

„Ribillió” című kiállítás megnyitása

Osztály: 1. b

Tanítók: Karsainé Baktai Julianna

Jékiné Szabó Rita

Köszöntések

Tevékenységek:

1. PPT „előadás” fotók a projekttevékenységekről: 10 p
2. Dalok bemutatása hangszeres kísérettel
A tanult versekből: 5 p Jött őszanyó (játékkal)
Csanád Imrei: Őszköszöntő (lányok)
Csanádi Imre: Dióbél bácsi (fiúk)
Osváth Erzsébet: Ribillió (Folytasd technikával)
3. Malmozás a szülőkkel: 10-15 p
4. Diák-kvartett Misi Mókus kalandjaiból (Tersánszky Józsi Jenő) 10 p
 - Mitől volt különleges mókus Misi?
 - Mire tanította mókustanító a kicsiket? Mi volt a lecke?
 - Miért indult világgá?
 - Milyen állatokat győzött le Misi kalandjai során?
 - Hol dolgozott Bumba, amikor másodszor találkoztak?
 - Miért nem kapott büntetést Misi, amikor visszatért az iskolába?
5. A kiállítás megnyitása
6. „Falatozás” a szülőkkel
7. Vendégeknyvbe írás – záró beszélgető kör

1.1.5. Szülői reflektálások

Idézetek a vendégeknyvből:

- „Nagyon tetszett a kiállítás, nagyon ügyesek és kreatívak voltak a gyerekek.”
- „Feldobta az osztályt, hangulatos, színes lett a terem. Barátságos, öröm belépni az osztályba.”
- „Külön köszönet a tanár néneknek sok munkájukért. Ezért egy meglepetést kapnak.”
- „Köszönjük ezt a szép kiállítást!”
- „Projektzáró: nagyon szuper volt.” (Ezek a bejegyzések több anyukától jöttek név nélkül)

- „Gratulálok az osztálynak! Nagyon ügyesek és okosak voltatok!” (Bocz Miklós, egy apuka)
- „Nagyon jó volt látni benneteket, mindenki szépen szerepelt!”
- „Köszönet a Tanító Néniknek – tudjuk mennyi munka ez! Már alig várom a következő projektet.” (Erika néni, főigazgató)

A gyerekek elmondása alapján a legjobb az volt a projektzáróban, hogy együtt játszhattak a szülőkkel. 19 kisgyerekből 15-nek el tudtak jönni a szülei annak ellenére, hogy nem kicsi logisztikai problémát okozott ennek megszervezése.

1.1.6. Értékelés a gyerekek részéről

A mellékletben szereplő értékelőlapot töltötték ki segítséggel, hiszen a többség még nem tud olvasni. Grafikont szerettünk volna készíteni belőle a záróra, és megmutatni a szülőknek, de utána csak szóban mondtuk el a kivetített lap mellett, hogy szinte mindenki minden tevékenységben tökéletesen jól érezte magát, szinte minden esetben a maximális 5 mosolygó arcot színezte ki. (L.: 5. számú melléklet)

1.1.7. Értékelés a pedagógusok részéről

Minden gyerek aktívan részt vett a tevékenységekben, dolgoztak egyénileg, párban és kooperatív csoport munka kezdetleges formáiban is (szociális kompetenciafejlesztés). A tevékenységekkel kognitív kompetenciafejlesztés is folyt, új ismereteket is szereztek (gyógynövény, csonthéjas stb.).

A változatos feladatok kapcsán már kezd kirajzolódni melyik kisgyerekeknek mi az erőssége. (Gardner intelligencia területei)

Közösségépítés nemcsak osztályszinten valósult meg, hanem a szülőket is összekovácsolta. A szülők bevonása még nem a közös, gyerekekkel történő tevékenységekben realizálódott, inkább „külső” segítők maradtak a receptekkel, (L.: 6. számú melléklet) süteményekkel, diók beküldésével. A projektzárón már aktív részesei voltak a malmozásnak.

Ami hátráltatta munkánkat, az a délutáni szakkörök belépése volt, főleg kedden délután szinte nem marad már kisgyerek, akivel még dolgozni lehetne.

Számomra a projekt csúcspontjai a kirándulás, Misi Mókus folytatásos története és az volt, amikor egymást tanították malomjátékra a gyerekek.

Ezekhez kapcsolódnak kedvenc „gyerekszáj” történeteim:

„Rita néni, képzeled, megtanítottam Lacikát malmozni, és utána ő győzött le engem!”

„Nekünk is megvan otthon Misi Mókus! Meséltem róla, és anya otthon is elolvasta nekünk.”

„Én nem voltam veletek kirándulni, de tudom, hogy jól éreztétek magatokat, ezért kiszínezem mind az 5 mosolygóst.”

Ha csak ez a három pozitív esemény történt volna, már akkor is sikeresnek tekinthetnénk ezt a projektet. Ha már egy szülő (remélem nemcsak egy!) könyvet olvas gyerekeinek estéenként annak hatására, hogy itt az iskolában mi mit olvasunk a gyerekeknek, már megérte.

Első osztályos kisfiú ilyen fontos élménynek éli meg, hogy ő tanította meg társát egy játékra olyan profi módon, hogy az már le is győzte a mesterét, szintén volt értelme a feladatnak.

Amit nem az eredeti terv szerint valósítottunk meg, az a projektzárása volt. Eredetileg azt terveztük, hogy évfolyam szinten a 3 osztály közös játékkal, vetélkedővel zár. Aztán kiderült, hogy a „d” osztály a kabalájával foglalkozik (Róka projekt). Maradt volna még az összedolgozás a harmadik osztállyal, mert ők Alma projektben munkálkodtak, de úgy döntöttünk inkább a szülőket hívjuk meg, nekik mutatjuk meg, mi mindent készítettünk, tanultunk a Dió kapcsán. Így nemcsak otthoni elmesélésből, szülői értekezleti tájékoztatóból, kérésekből (recept, süti, diógyűjtése), hanem testközelből is találkozhattak a témánkkal. Reflektálásukból úgy érződik megértették ennek a munkának a lényegét, élvezték a közös játékot gyermekükkel, jól érezték magukat.